

SLOVENEK.

Političen list za slovenski narod.

Po pošti prejeman velja:
Za celo leto predplačan 15 gld., za pol leta 8 gld., za četrt leta 4 gld., za jeden
mesec 1 gld. 40 kr.

V administraciji prejeman velja:
Za celo leto 12 gld., za pol leta 6 gld., za četrt leta 3 gld., za jeden mesec 1 gld.
V Ljubljani na dom pošiljan velja 1 gld. 20 kr. več na leto.
Posamne številke po 7 kr.

Naročnino in oznanila (inserate) vsprejema upravništvo in ekspedicijska v
„Katel. Tiskarni“, Vodnikove ulice št. 2.

Rokopisi se ne vračajo, nefrankovana pisma ne vsprejemajo.

Vredništvo je v Semeniških ulicah št. 2, I., 17.

Izhaja vsak dan, izvenredne nedelje in praznike, ob pol 6 uri popoldne.

Štev. 252.

V Ljubljani, v soboto 2. novembra 1895.

Letnik XXIII.

Vabilo na naročbo.

S 1. novembrom pričanja se nova naročba, na katero uljudno vabimo p. n. občinstvo.

„SLOVENEK“

velja za ljubljanske naročnike v administraciji:

Vse leto 12 gld. | Četrt leta 3 gld.

Pol leta 6 „ | Jeden mesec 1 „

Za pošiljanje na dom se računa 10 kr. na mesec.

Po pošti velja predplačan:

Vse leto 15 gld. | Četrt leta 4 gl. — kr.

Pol leta 8 „ | Jeden mesec 1 „ 40 „

Upravništvo „Slovenca“.

Volilcem za dež. zbor kranjski!

V kratkem se bodo vršile nove volitve za kranjski deželni zbor!

V kratkem bode tedaj ljudstvo imelo določiti svojo lastno usodo za prihodnjih šest let!

Voliti bode imelo ljudstvo mej katoliško-narodnimi možmi in narodno-liberalno stranko, mej katoliškimi in liberalnimi načeli.

Zvestoba Bogu in domu je od pravekov dičila slovenski rod. Dovolj je imel poguma, da jo je branil proti zunanjim sovražnikom; zato se pa po pravici nadajamo, da jo bo z ravno tako močjo značajnostjo branil proti domačim nasprotnikom in njihovim zapeljancem.

Razsodnemu, vernemu Slovencu ni treba dolgo razmišljati, kje je zanj pravo mesto. Javno življenje se snuje pred njegovimi očmi in stranke,

ki nastopajo, so po svojih načelih in po svojem delovanju očite vsakomer.

Katoliško-narodna stranka povdarja v svojih načelih, da je živa, dejanska katoliška vera temelj vsemu zasebnemu in družabnemu življenju, jedina trdna opora pravemu in gmotnemu zdravju posamnih ljudij, pa tudi družin, občin, dežel, narodov in držav. — Zato spoštuje vsako zakonito oblast in se ustavlja vsakemu napadu proti nji. Zato povdarja, da mora krščanska pravičnost zopet zavladati v zakonodavstvu in upravi in da se mora dati vsakemu svoje. Vzlasti zahteva pravic za priprosto ljudstvo, kmete, obrtnike in delavce. — Za svoje delo rabi in bo rabila samo poštena sredstva. Od mož, ki se pod njenim praporom bojujejo, zahteva pred vsem vestnega izpolnjevanja vseh dolžnostij, ki jih naklada služba v javnih zastopih in neustrašeno, nesebično, požrtvovalno, vestno skrb za javni blagor.

Liberalna stranka govori o veri samo kot o verskem čutu in se brani verskemu vplivu v javnosti. Od Boga postavljeno oblast, vzlasti duhovsko, pobija in blati. Najgrje napada sv. Očeta, škofo in duhovnike, zaničuje pa tudi vse priprosto ljudstvo, očitajoč mu nerazsodnost in neumnost, kar se je vzlasti pokazalo gledé na prisilno legalizacijo. Strankarske koristi so ji nad pravičnostjo in sebičnostjo ji je vodilo. Ta načela kaže jasno v vsem svojem delovanju. Druži se tudi z narodnimi nasprotniki, koder ji kaže, koder se namreč gré za liberalna načela in proti krščanskemu ljudstvu. Vse, tudi najboljše predloge in nasvete v blagor ljudstva pobija, če bi utegnili škodovati nji ali posamnim njenim udom. Zato se protivi omejitvi prisilne legalizacije; zato ovira snovanje vzajemnih ljudskih posojilnic; zato zagovarja

kmečkemu stanu tako škodljivi lovski zakon; zato brez ozira na splošni blagor gospodari z javnim imetjem, kakor priča novo gledališče, nova bolnišnica in nespametna zahteva »višje dekliske šole« itd.

Liberalne stranke so si v tem povsod jednake, in sad njihovega delovanja je vedno narodova škoda. Naša liberalna stranka je vredna sestrice nemških liberalcev. Posamnih njenih članov ne presojamo in ne govorimo o njihovem zasebnem življenju, toda to pa trdimo: V javnem delovanju so merodajna strankina načela, ne pa posamnikovo mnenje; klubov terorizem nadvladuje pri vseh liberalnih strankah posamnikovo voljo. Zato volitev poslanca ni samo osebno, marveč pred vsem načelno vprašanje. V slabi, neznačajni, za splošni blagor nebržižni stranki tudi zasebno najboljši mož ne more ničesar opraviti. In taka je vsaka liberalna stranka.

Zato se vzdramljeno ljudstvo povsod otresa njenega gospodstva. Vrgli so jo na Gorenjeavstrijskem, v Solnogradu in celo na Dunaju, vreči jo moramo tudi pri nas. Tega nam ne narekava nobena sebična strankarska strast, marveč le ljubezen do naroda in skrb za njegov duševni in gmotni obstoj. Le, ko premaga tudi naše ljudstvo liberalizem, bo mogoče izvršiti vse to, kar nameravajo katoliško-narodni možje.

V parlamentarnem življenju zmaguje večina; pošteno, za splošni blagor vneto večino si mora izvojevati tudi slovensko ljudstvo na Kranjskem v svoj deželni zbor; potem bo mogoče izvršiti vse točke našega programa, mogoče bo uspešno braniti pogoje narodovega blagostanja in doseči politično in gospodarsko celoto ljudstva.

LISTEK.

Krvavi dnevi.

Iz spominov francoskega ubežnika. — Po E. Malzovu poslovenil K. G.

6.

Tih mrzel večer je bil, polumesec je svetil. Na vodi in po mostovih bilo je vse mirno, iz mesta se je čul zamolkel šum. Ura je bila okoli jednajste. Da bi ne vzbudili suma, zapeli smo po nasvetu gospodovem marseillaiso.

Vesla so udarjala takt, glasovi te divje pesni pa so se razlegali čez vodeno plan. Težko da bi bil kedaj kak Francoz s tako malo navdušenostjo pel pesen revolucije, kakor sem jo tedaj jaz.

Vozili smo se komaj deset minut in prišli v tako zvan severni zaliv, ko je najedenkrat velika pokrita gabara odrinila od brega in plula proti sredini reke. Na krovu gorelo je mnogo bakelj, videti pa ni bilo na njem žive duše; mnogo čolnov, polnih rudečkarjev, spremljevalo je tiho ladijo. Oh, bila je to mrtvaška krsta, v katerej je Carrier ono noč ukazal utopiti devetdeset duhovnikov. Gabaro peljali so do srede reke in jo tu z njenim strašnim bremenom potopili na dno.

To je bila prva onih petindvajsetih grozovitih nojad Carrierovih; posurovljeni meščani rekali so jim „loarske svatbe“, Carrier sam jih je imenoval v svojih poročilih na konvent „vertikalne deportacije“. Pozneje so si uravnali zlodejci to stvar ceneje. Čemu bi tudi potopili dragoceno ladijo? Toda o tem mi bode še prilika pripovedovati.

Takrat še nismo poznali namena takih brodov, peljali smo se urno, od nikogar zadržani, mimo. Pustili smo že vse mostove za seboj in upali, da smo prestali najhujše, ko najedenkrat po bliskovo hitro čoln z oboroženimi Jakobinci pripluje za nami. „Stojte!“ kričal je poveljnik, ko je čoln prišel v bližino. „Stojte! Kdo ste? Kam hočete?“

„Vrtar Lebrun iz Haut Village“, odgovoril je mirno gospod. „Zakasnili smo se na trgu in peljemo neprodano blago domov.“

„Potni list!“ zaupil je poveljnik.

„Kaj vraga nas briga potni list!“ smejal se je gospod. „Naredite prostor! Mudi se nam domov!“

Sovražni čoln priplul je mej tem tako blizu, da se je našega dotikal. V njem je sedelo dvanajst s puškami in sulicami oboroženih mož, nad njimi vihrala je zastava konventa, bil je torej vladni čoln.

Poveljnika so osupnili rezki odgovori gospodovi, nekoliko časa bil je neodločen, kaj bi storil, nato

pa je vzel jednemu svojih tovarišev sulico iz rok in z vso silo sunil mej zelna peresa. Kri mi je zastala v žilah.

Sedaj je moralo priti vse na dan. Toda sulica je šla mej dečkoma, ne da bi bila koga zadela. Ako bi bil še jedenkrat sunil, gotovo bi bil koga nabodel in vsi bili bi izgubljeni.

Tega pa ni storil, ampak zadere se nad nami: „Skrbite, da mi pridete iz očí!“ Lahko je misliti, kako hitro smo ga ubogali in v malo sekundah smo bili iz bližine nevarnih ljudij. Gospodar je klical svoje imenoma; vsi so odgovorili, da so nepoškodovani — solze zalile so mu oči.

7.

Veslali smo celo noč in proti jutru zavili na samotnem kraju k bregu mej gosto bičje. Pred nami se je razprostiral gost gozd. Tu smo se ustavili ter se okrepčali za daljšo pot.

Zenske in otroci so bili vkljub prestanemu strahu in prečutej noči še čvrsti in so silili na odhod.

Gospod je odločil, da moramo v tri oddelke razdeljeni, skušati priti v Poimboeuf, da nas ne bi zasačili preganjalci.

„Jaz in soproga“, rekel je, peljeva se še nekoliko časa v čolnu, izstopiva na desnem bregu in

5 45 M. M. Per.

Želeč, da se to zgodi, pričenjamo pod katoliško-narodnim praporom volilno borbo. Posebej povdarjamo, da je naš namen skrbeti za zdravo, splošno ljudsko omiko, truditi se za naše narodne pravice, braniti domačo zemljo proti špekulaciji mejnarnodnega velikega kapitala in skrbeti pred vsem za steber slovenskega naroda — za naš kmečki stan. Z vsemi silami hočemo povspesovati živinorejo in delati na to, da se kmetu vrnejo njegove stare pašne pravice, vzlasti da se v starih mapah kot pašniki vpisane parcele v novem katastru zopet vpišejo za pašnike.

Volilna pravica se mora razširiti na vse staneve, ki so sedaj izključeni od nje; vzlasti pa se morajo izdatno pomnožiti zastopniki kmečkega stanu.

Podpirati hočemo težnje, da se ustanove kmečki domovi in gospodarske zadruge, da se uravnajo hudourniki, v suhih pokrajinah napravijo vodovodi in da se povzdigne trtoreja in sadjereja. Posebno hočemo pospeševati snovanje in delovanje narodnih posojilnic po načinu Raiffesenovem, pospeševati prizadevanje, da se notarijat podržavi, vsaj pa preje ko mogoče omeji prisilna legalizacija; delovati na to, da se zavarovanje proti ognju in drugim elementarnim nezgodam in zavarovanje živine podeželi; prizadevati se, da se sklone taklovski zakon, ki bode varoval koristniki kmeta; pospeševati gradbo novih železnic na Kranjskem; prizadevati se, da se povodom nove pravosodne organizacije osnuje zadostno število kolegijalnih sodišč po raznih krajih naše dežele in v obče novi sodnijski okraji razdelijo tako, da bo ugajalo potrebam ljudstva; podpirati težnje, da se uvedo mirovna sodišča; sploh, delovati v vseh strokah za duševni in gnetni blagor ljudstva!

Da se ta program vresniči, treba je odločnega in vstrajnega delovanja vseh slojev ljudstva.

Slovensko ljudstvo! oddaj pri bodočih volitvah svoje glasove zvestim in značajnim katoliško-narodnim možem in položilo bodeš temelj za pogoje svojemu blagostanju.

Slovenski narod ne sme zaostati. Tudi on se mora najodločneje oglašiti: Proč z liberalizmom in proč iz javnega življenja z njegovimi zastopniki! Rešitevin zмага je le v večnih idejah krščanstva!

Sleheri storisvojo dolžnost in na volilni dan bode zmagalo staro slovensko geslo:

Vse za vero, dom, cesarja!

Osrednji volilni odbor Katoliško-narodne stranke.

skušava potem kakor hitro mogoče doseči Poimboeuf. Tam se skrijeva pri ribiču Baretu in pričakuje vas. „Ti“, obrnil se je k Louvetu, „pelješ Lucijo in Karla. Lucija je tvoja žena, Karl tvoj sin. Iščete si dela. Jutri ste morebiti že pri nas. Ko pridete na glavno cesto, idite po Chateau rouge proti Poimboeufu. „In ti Jean“, rekel je meni, „ideš z Alojzijem, kateri je tvoj nečak. Hodite po stezi ob reki do Foret moire. Jutri sta lahko pri nas.“

Nato nam je popisal vsa pota, po katerih nam je bilo hoditi, kajti poznal je daleč na okolu vse ceste in steze in slednjič natanko označil hišo ribiča Baretta, katere, ležeče na morske obali uro daleč od Poimboeufa, nismo skoro mogli zgrešiti. Priporočal nam je še vsem mirno toda samozavestno vedenje.

Prizora, ki je sedaj sledil, ne bodem pozabil nikdar. Stariši objemali in poljubovali so otroke, ti oklepali so se njih vratu, ljubovali in jim dajali najslajša imena ljubezni. Nato stopila sta gospod in gospa k meni in Louvetu, in predno sva se utegnili ubraniti, poljubila sta nama roki: „Večno ostaneva vajina dolžnika“, klical je gospod, „ako nama obvarujeta otroke in jih pripeljeta v najino naročje.“

S silo sta se slednjič iztrgala otrokom; priporočivši jih božjemu varstvu sta stopila v čoln in kmalu izginila našim očem. (Dalje sledi.)

Državni zbor.

Na Dunaju, 31. oktobra.

Nujni predlog poslancev Povše, Klun in tovarišev za državno pomoč po veliki povodnji zadetim prebivalcem ljubljanskega barja.

Že spomladi so bili prebivalci ljubljanskega barja hudo zadeti po povodnji, katera je vsled naglega tavanja velikanskih snežnih množin nastala in uničila skoro vse zimske setve. Tej ujimi pa je sledila druga bridka nesreča, menim — potres, ki je 14. aprila toliko poslopij, stoječih na teh mehkih, nestalnih tleh, poškodoval, deloma porušil.

Vsled dolgotrajne spomladanske povodnji je izpadla prva žetev skoro popolnoma in ti ubožci najubožnejših slojev so stavili svoje upanje, da se bolje obnesó jesenski pridelki. Toda tudi ajde ni bilo, repa in zelje pa, ki sta glavni živež ubogemu ljudstvu, še ni bilo pospravljen, ker povodenj, kakoršne že veliko let v toliki grozi ni bilo, nastopila je nagloma in skoro 3 kvadratne milje na daleč stojé vasi pod vodo, iz katere štrlé strehe, na katere so morali deloma iz najnižje ležečih vasij bežati, da so od ondot zamogli rešeni biti od požrtvovalnih rešilcev, ki so s čolni prihiteli na pomoč, da jim rešijo življenje in njih imetje. Okrajne ceste stojé do dva metra pod vodo, tako da se zamore rešitev nesrečnih barjanov vršiti le s čolni.

Žalibog se čuje tudi o raznih nezgodah nekaterih ljudi, ki so se skušali rešiti z vožnjo po cestah.

Uradni list nam popisuje, kako bolešno in grozno je videti poplavljeni daljno planjavo in koliko gorja bo vsled te nesreče še sledilo. Ubogo nesrečno ljudstvo, katero že desetletja željno pričakuje rešitve s tem, da bi se po izdelanih in uradno tudi odobrenih načrtih vendar že jedenkrat pričelo delo osuševanja barja, je po teh britkih udarcih skrajno nesrečno, ubožano, in ne le bati se je, gotovo je, da bode glad in obup nastal med barjani, toliko boljše, ker se zima bliža in po potresu poškodovani domovi ne dajo revežem še varnega zavetja, vsaj je gotovo, da be sedanja povodenj na itak slaba, poškodovana poslopja le slabo vplivala. Ne za ljudi ni hrane, ne za živino, ker velika povodenj, katera sega v vsa poslopja, je tudi krmo, seno pokvarila in uničila, tako da je povsem bati se lakote, katero bo trpelo ljudstvo in živina.

Ce kje in če kedaj je gotovo tu na mestu usmiljenje in državna pomoč, zato stavimo sledeči nujnostni predlog:

C. kr. vlada se pozivlje

1. takoj poizvedovati o škodah, provzročenih barjanom vsled teh povodenj;
2. barjanom, prizadetim po tej nesreči, podeliti zdatno državno pomoč in v to svrha zahtevati potreben denar od državnega zastopa ustavnim potom;
3. v formalnem oziru predlaga se, ta predlog nujnim smatrati in po § 31. državnoborskega opravilnika takoj v nemudno poročanje izročiti budgetnemu odseku.

Na Dunaju, 31. oktobra 1895.

Povše, Klun, Pfeifer, pl. Globočnik, Dobelhamer, Ebenhoch, Robič, Rogl, Kaltenegger, Svozil, Saichert, Peitler, Chotkowski, Potoczek, Podlaszewski, Plass, Perič, Bianchini, dr. Zurkan, Kulp, dr. Schorn, Zehetmair.

Razprava o zakonu, ki urejuje promet in kupčijo z živili in nekaterimi drugimi tvarinami.

(Konec.)

Znam, da bi bil moj klic glas v puščavi, ako bi zahteval v imenu avstrijskih kmetovalcev varstvo našega poštenega maslarstva v toliki meri, da bi državna uprava sploh prepovedala napravo in trgovino umetnega masla. Mi tega ne zahtevamo, kar pa smo opravičeni od postavodajalnih zastopov in cesarske vlade zahtevati, je, da nas oni branijo pred sleparsko konkurenco onih, ki ponarejajo maslo, ne da bi ga kot umetno zaznamovano prodajali, ampak ga pomešavajo in tako ponarejajo, da ga vsega prodajo po dokaj nižji ceni, kakor zamore pošten kmetovalec oddajati naravno maslo; s tem pa škodujejo in tako rekoč onemogočujejo prodajanje poštenega naravnega masla.

Naj s sledečim računom vso zadevo pojasnim. Jeden kilogram umetnega masla velja krog 50 kr.,

ker za to se rabi največkrat koštrunov loj, katerega raztopé pri 50 stopinj gorkote, da se potem ohladi ter ocedijo zgornjo tolščo, kateri primesijo deseti del mleka in znajo tako vse podelati, da ima umetno maslo iz te zmesi povsem lastnost in okus naravnega masla. Ako dostavljajo margarim (tolšči, napravljeni iz loja) še celó raznega olja, kakoršno dobivajo kaj po ceni iz Amerike (kilo po 28 do 30 kr.), zamorejo potem tako blago kilo po 70 kr. prodajati ter imajo še velik dobiček, s tem pa spodrivajo tla poštemu naravnemu maslu in ni čuda, da je cena temu poštemu blagu padla toliko, da se komaj splača izdelovati maslo, ker se pri tem liter mleka komaj na 3½ do 4 kr. splača.

Ako je gospod poslanec iz Brna očital, da se nahaja tudi v maslu z dežele marsikaj, kar ni prav, naj pomisli, da osobito oni, ki nima dovolj moralne moči, prave vesti v lasti, lahko zabrede v skušnjava ter maloskrbno izdeluje maslo, vsaj meni, da za nizko ceno boljšega ne more dati.

Postavo dajte v varstvo poštenega maslarstva in storili bode te uslugo kmetijstvu, pa tudi človeštvu, katero bo imelo zdravo pošteno maslo za živež. Kar avstrijski kmetovalci zahtevamo, je, vredite trgovino z umetnim maslom, preiskujte strogo ta fabrikat, da varujete zdravje ljudstva, pa zahtevajte tudi, da izdelovalci umetnega masla to obrt izvršujejo kot tako in blago vsikdar kot tako prodajajo. Ponarejevalce pa, ki skušajo s primesjo mleka umetnemu blagu dati znak naravnega masla, naj sodnija strogo kaznuje. Revščina osobito delujočih stanov je žalibog tolika, da se za te mora zahtevati živil, katera malo stanejo; kdor hoče uživati margarinovno maslo, svobodno mu, v interesu ljudstva in kmetijstva pa je, da se poštena živila pospešujejo, ker so služéča zdravju in poštemu delu. In ker je ta zakon prvi korak k boljšemu, pozdravljajo ga kmetovalci in želim, da bi načelnik kazensko-pravnega odseka, ki je poročilo podpisal, prav kmalu spravil v obravnavo svoj samostalen predlog, da se izda poseben zakon za kupčijo z maslom, osobito z umetnim maslom.

Poslanec grof Pininski je na to obljubil, da bo takoj skrbel za to, da pride na vrsto od kmetijskih društev dejanjsko toliko zaželeni zakon, ki bo omogočil, da se vsaj omeji sleparska ter huda konkurenca, kakeršno dela takozvano umetno maslo.

Iz dotičnega zakona naj navajam one paragrafe, iz katerih je mogoče presoditi, v koliki meri se bodo ponarejevalci živil kaznovali:

§ 11. se glasi: Prestopka kriv je in se ima kaznovati z zaporom do treh mesecev in denarno globo do 500 gld.:

1. Kdor ponareja živila z namenom, da oslepari kupce, ki ne morejo spoznati blaga, ker je ponarejeno jednako naravnemu blagu.

2. Kdor vedoma prodaja živila, katera so ponarejena, pospačena, nezrela, pokvarjena, katerim daje primerno obliko naravnega blaga.

3. Kdor živila pod drugim napačnim imenom z namenom sleparije prodaja.

§ 17. pa določuje, da se zamore kaznovati prodajalec pokvarjenih živil, vsled katerih zavžitka je kaka oseba umrla, z zaporom do jednega leta in z denarno globo do 1000 gld.

§ 19. pa določuje kazen za slučaj, da se prodajalec pokvarjenih živil, po katerih se je nevarnost za človeško življenje v širšem krogu dokazala, zamore kaznovati tudi z zaporom do 5 let in denarno globo do 5000 gld.

§ 21. pa določuje, da se ima takemu, ki prodaja ponarejena slaba živila, odvzeti tudi obrtna pravica in vse blago zadačiti.

Ako se bo zakon strogo izvrševal, nađejati se smemo, da bo sleparija z živili omejena, dal Bog, odstranjena v blagor človeštva.

Politični pregled.

V Ljubljani, 2. novembra.

Mladočehi in vlada. »Politik« poroča z Dunaja, da se je grof Badeni v torek zopet razgovarjal z nekaterimi Mladočehi. Razgovor se je vršil v zbornici, kar je pri nekaterih strankah vzbujalo neko začudenje. Posebno dolgo se je razgovarjal z dr. Heroldom. Grof Badeni se hoče natanko poučiti o čeških razmerah ter poznati vsestranske pritožbe in želje. Vsled tega dela grof Badeni ugoden utis na Mladočeha. Govor se je vršil tudi o notranjem uradnem jeziku na Češkem in o avtonomiji. Mladočehi so nekda zadovoljni z nazor,

grofa Badenija ter upajo, da se utegne dognati sprava na Češkem.

Hohenwartov klub je, kakor poročajo listi vsled želje nemških konservativcev sklenil, da posebna deputacija iz kluba prosi grofa Badenija, naj ne ovira potrditve dr. Luegerja dunajskim županom. Ker se baje temu sklepu ni hotel takoj pridružiti grof Hohenwart, pisali so židovski listi že o razpadu kluba. To pa je le pobožna želja liberalcev, kajti klub je soglasno pritrdil predlogu.

Italijanska stranka na južnem Tirolskem je objavila volilni oklic, v katerem priporoča volilcem jedinstvo in mnogoštevilno udeležbo pri volitvah kot izraz prebivalstva, da se hoče upravno ločiti od severnega nemškega dela dežele. To pa hoče stranka doseči s tem, da nobeden italijanski poslanec ne pojde v deželni zbor.

Bolgarija. Preteklo sredo je otvoril princ Ferdinand drugo zasedanje sobranja. V svojem prestolnem govoru se je dotikal najprej postavodajalnih in budgetnih vprašanj, potem je pa z naslednjimi besedami razvil zunanjo politiko: »Moja vlada goji vsikdar dobre in prijazne razmere do vseh zunanjih držav; z najboljšim uspehom se goje tudi pogajanja glede trgovinskih pogodb. V teku tega leta se je podala v Petrograd vladina deputacija, ki je položila na carjev grob venec v znamenje naklonjenosti bolgarskega naroda. Blagohotnost, s katero je car Nikolaj vsprejel našo deputacijo in splošna prijaznost na ruskem dvoru so nam zagotovilo, da bodo postale razmere mej bratskima narodoma kmalu tako ugodne, kakor bi morale biti«. Zbornica je posebno zadnjo točko gledé Rusije jako pazljivo poslušala. — Nekateri rusofilski krogi so trdili, da bode princ Ferdinand omenjal prestopa prestolonaslednika Borisa k pravoslavju. Kakor pa iz gorenjih besedij razvidno, se princ ni dotikal te točke. Vsled tega je baje vložil ministerski predsednik Stoilov ostavko, katera pa do sedaj še ni vsprejeta.

Francosko ministerstvo. Radikalec Bourgeois je po mnogem prizadevanju vendar-le pregovoril nekaj mož, ki so pripravljeni potegniti državin voz. Kakor javlja zadnje poročilo iz Pariza, bode novo ministerstvo sledeče sestavljeno: Bourgeois predsedstvo in notranje zadeve, Ricard pravosodje in bogočastje, Cavaignac vojno, Lockroy pomorstvo, Bertelet naučno ministerstvo, Doumer finance, Guyot javna dela, Mesoureur trgovino in Combes kolonije. Kakor razvidno, se ne nahaja mej novimi ministri bivši zunanji minister Hanotaux, ker se je definitivno odpovedal vsaki ministerski časti, kar je seveda storiti moral. V ministerski listi manjka toraj še zunanjega ministra.

Crispijeve nakane zoper katoliško cerkev. Naprednjaški framasoni Zanardelli jeve in Negrinove barve na vso moč nagovarjajo starega Crispija, naj prične boj zoper katoličane in njihove zahteve. Mej drugimi mu šepeta na uho senator Negri, naj vendar reši Italijo, ki je komaj osvobodjena in rešena težkega jetništva, že zopet v rokah radikalcev, ki preté deželi z moralčnim in gospodarskim poginom. Crispi baje vse to mirno poslušal. Nekemu poslancu, ki ga je vprašal, kaj meni storiti v tej zadevi, je odgovoril: on bode storil, kar zahteva blagostanje države. On ne namerava sicer prizadeti kake krivice papežu ali cerkvi, marveč se mu le potrebno zdi, z vsemi sredstvi omejiti delovanje »klerikalcev«. Dosedanje vedenje njihovo je politično in logično absurdno, in delajo samo na to, da zatró vsako misel na italijansko državo. — Crispi toraj s tem činom ne meni škodovati papežu in cerkvi. V svoji framasonski zaslepljenosti ne uvidi, da je vsak čin, ki ovira delovanje cerkvenih služabnikov in katoličanov sploh, največja krivica nasproti papežu in katoliški cerkvi. — Ni še sicer znano, s kakimi sredstvi hoče Crispi izvesti svoje nakane, toda to je gotovo, da se mu ta korak nikdar ne bo posrečil.

Deželnozborske volitve.

Dolenjska železnica in volilni shod na Bledu. »Narodu« se dne 31. t. m. z Bleda o volilnem shodu piše: »V nedeljo vršil se je tukaj katoliški shod, na katerem so klerikalci prav veliko zabavljali in odločno udrihali po liberalcih, to so tisti, kateri se njim nočejo uklanjati, kar že ve vsak kmet. Nekaj moram takoj sporočiti za — Dolenjce. Jeden duhovnikov je odločno zaklical: pogledajte, kaj

so liberalci zakrivili, po čemu nam je treba dolenjske železnice? Radovedni smemo biti, kaj poreko Dolenjci k temu izrazu klerikalne ljubezni do njih!« — Narodov dopisnik mora biti zelo trde buče, da ni umel razprave o dolenjski železnici ali pa nalašč laže. Vsih 200 gorenjskih volilcev mu lahko spriča, da je govornik odločno zatrdil, da je bilo Dolenjcem železnice tako potreba, kakor ribi vode in da jo jim vsi Gorenjci iz srca privoščijo. Govornik je bičal samo način, kako se je železnica gradila. Obžaloval je, da se je v deželnem zboru po predlogu Sukljevem sprejela deželna garancija za železnico in da je poslanec Klun s svojim predlogom ostal osamljen. Dolenjska železnica je bila pa takrat že zagotovljena in bi se bila ravno tako gradila, ko bi bil Klunov predlog prodrl. Govornik je omenil tudi pogovor z nekim odličnim državnim poslancom, kateri mu je zatrdil, da se može vseh strank v državnem zboru norčujejo iz deželnega zbora kranjskega, ker je sprejel garancijo, kajti na ta način dobimo Kranjci, ako le hočemo, železnico do vsacega zelnika v deželi. — Kako pameten in previden je bil predlog poslanca Kluna — kaže se že sedaj dovolj očitno pa tudi žalostno za kranjsko deželo. — Ze letos bo morala izdati mnogo tisočakov, ker ima železnica primanjkljaj. In ta bo skoraj gotovo vedno večji. Kdor se je letos vozil po Dolenjskem, je videl, da se skoraj na vsakem kolodvoru to ali ono popravlja ali pa dozidava. Zakaj? Možje, ki so železnico gradili, so si mislili, naredimo vse le za prvo silo, kar bo še potreba, bomo naredili na deželno garancijo. Na celi progi so pragi iz mehkega lesa in letos so jih že ven metali. Zakaj! Za prvo silo so bili dobri, dežela bo že skrbela, da se zamene s hrastovimi, kakor na drugih železnicah. Zadnje dni smo brali, koliko škode je naredila zadnja povodenj na obeh progah. Zakaj? Varstvene zgradbe zoper povodenj so bile samo zavoljo lepšega in sedaj naj dežela naredi take, ki se bodo povodnji vstavljale. In tako bo šlo, g. blejski liberalček, skozi dolgih 70 let. In ako se morda potrudite na Dolenjsko ter povprašate Dolenjce, ali so vneti za garancijo, boste dobili odločen »nikdar« za odgovor.

Tudi doli so vsi razumni može naših misli, da je bilo nespametno deželi nakladati breme za 70 let, kakoršnega nikdar treba ni bilo. Doklade bodo namreč plačevali Dolenjci ravno tako težko kakor Gorenjci. — Bodite tedaj preverjeni, da Dolenjci radi te razprave na Bledu klerikalni stranki ne bodo odtegnili svoje ljubezni, pač pa nekomu družemu.

Slednjič še vprašanje: Zakaj ste pa na shodu molčali, gosp. dopisnik? Zakaj se niste upali tam zastopati svojega mnenja glede dolenjske železnice, ako je pravično in pametno? Kaj ne, dišalo vam ni in po Narodu bi ne mogli tako legati kot sedaj. — »Narod« pomilujemo, da se vam je vsedel na limanice, gorenjski volilci se vam nikdar ne bodo.

Iz Domžal, dne 1. nov. »Slovenec« je prinesel precej drugi dan, v ponedeljek nepristransko poročilo o Kersnikovem shodu v Domžalah; tudi »Sl. Narod« je prinesel kratek opis, a v resnici laži mr-goli vse polno v tem kratkem sporočilu.

Moj dopis bi prav preveč narastel, ko bi hotel zavračati vse neresnice, omenim edini stavek »da sem jaz pripeljal s seboj peščico nevolilcev«. Jaz nikogar nisem pripeljal na shod razun g. Kalana in kar je bilo domačinov navzočih, prišli so iz radovednosti, ker so slišali drdrati voz za vozom v Domžale iz brdske strani. Po praševanju se jim je povedalo, da bode pri g. Jermanu veselica, začelo je ljudstvo skupaj vreti, a ker ni bil nihče od tukaj povabljen, ni upal nikdo blizu, še le ko sem jim jaz povedal, da je vhod dovoljen vsakemu volilcu, so se nekateri drznili prestopiti hišni prag, nazadnje se nas je vendar nabralo nekaj čez petdeset. Kersnikovih je bilo blizu osemdeset.

Na kateri strani je bilo več nevolilcev, o tem naj dr. Majaron kar molči, ker v istini je bilo na Kersnikovi strani peščico volilcev, vsi drugi so bili nahujskani nevolilci — kričači. Dr. Majaron pravi, da bi bila jaz in gosp. Kalan skoraj šla po rokah vunkaj, jaz pa trdim nasprotno. Vaši najeti huj-skači bi bili v resnici šli po glavi iz sobane, ako bi ne bil g. Cerar iz Stoba vmes posegel s svojo vplivno besedo. Poprašajte g. učitelja od sv. Trojice in nadučitelja iz Doba, ki sta neprenehoma revskala nad g. Strupijem in g. Kalanom. Dovolj tega. Zdaj pa pogledjmo nekoliko shod sam. Sobana, v kateri se je vršil shod, je prostorna in lepa. Proti

severu na levo stran je bila gosposka belo pogrnjena štirivoglata miza, pri vseh drugih okroglih mizah sedeli so Kersnikovi privrženci; na nasprotnem koncu tiščali so se Domžalci pri oknih in pri vratih kakor tujei na svojih lastnih tleh. Vernimo se k gosposki mizi. Tamkaj so sedeli mogočni gospodje, v sredi med njimi g. predsednik Janez Kuralt, katerega je izvolil sam g. Kersnik in ne zborovalci, ker Domžalci so temu oporekali.

Kdo pa je ta Kuralt. Tonhov Janez iz Mengša, ki se je v Domžale priženil, vzel za ženo na široko znano »doktorco« Tonkovko, katera mu lepe denarje zasluži na leto, on pa je lepe denarce podedoval po svojem stricu župniku mengeškem. Zna pač slovensko pisati in brati, pa prav slabo. Ko je bil izvoljen predsednikom, mu zašepeta g. Wenzel: »Ata, zdaj se pa morate zahvaliti za to čast.« »No, kako pa čem reči«, se hitro odreže ata Tonhovec. V tistem hipu poprosi g. Kersnik za besedo in ata Tonhovec bil je rešen iz zadrege. Dr. Majaron, prašajte gosp. Wenzelna, če je to resnica. Druga in sicer glavna oseba pri gosposki mizi bil je liberallec g. Kersnik (njemu gotovo vstrežem, ako ga tako nazivam, ker je sam se izustil pri shodu: Jaz sem liberallec).

Gosp. Kersnik je bil jako nesrečen s svojim govorom. G. Wenzel je izrekel to-le sodbo: »Kersnik war nicht disponirt, er hat sehr schlecht gesprochen und nichts gesagt. Wir haben von ihm mehr erwartet«. Dr. Majaron, prašajte gosp. Wenzelna, če je to resnica. Ako Vam bo tajil, poziva naj me g. Kersnik k sodnji. Tretji pri gosposki mizi bil je g. Wenzel, katerega že malo poznamo.

Potem so pri tej mizi ministrirali še gg. kamniški župan Močnik, Grašek in Majaron. Tisti župan, ki je g. Kersniku rekel ob priliki, ko se je šlo za to, ali bode kamniški kolodvor na severni ali južni strani Kamnika, da naj ne posluša preveč g. Prašnikarja, ki hoče imeti kolodvor na sever. strani, temveč naj posluša skoraj dve tretjini svojih volilcev, ki želijo imeti kolodvor na južni strani, in naj pomisli, da bodo enkrat tudi volitve. Gosp. Kersnik odgovori gospodu županu Močniku: Jaz se od Vas še voliti ne pustim. Dr. Majaron, prašajte gosp. Franja Flerina iz Kamnika. Glejte tiste od g. župana napovedane volitve so zdaj, g. župan je vse pozabil, se vozari za g. Kersnikom, se mu ponuja in kliče: mea culpa, mea maxima culpa.

Kdo pa je g. Grašek st.? On je iz Kamnika, mož, ki rad drugače govori kakor misli, on se spredaj hlina, za hrbtom pa žuga. Ze slišim v duhu dr. Majarona, dokaze, dokaze. Potrpite, koj. Pred zborovanjem je on g. Rudolfu Majerju iz Spodn. Domžal št. 20 in meni izustil besede: Nur keinen Notar wählen, das sind Leute . . . med zborovanjem in potem je g. Kersniku poljuboval rob njegove suknje. Taki so ljudje, katere bi dr. Majaron imenoval hinavce, strahopetneže in podrepnike. Poslednji pri tej mizi bil je dr. Majaron, pravi nebodigatreba, pardon, bil je potreben, da je zagovarjal g. Kersnika, ker ta ni bil disponiran. Cesarski svetnik g. Murnik sedel je zraven te mize. O tem smo že povedali svojo misel.

Kaj pa naj rečem o Kersnikovih pristaših. Večina odbornikov domžalske občine je že svojo sodbo izrekla v »Izjavi« v Slovincu z dne 28. okt. Zdaj pa še poslušajmo g. W. sodbo: »Das ist ein rohes, ungebildetes Volk«. Dr. Majaron, prašajte g. W., ako Vam bo on to zanikal, pozivajte mene. Nasproti pa so se Domžalci obnašali dostojno, kakor se spodobi možem.

Tudi v dopisu z dne 31. okt. v »Sl. Narodu« je polno — g. dr. Majaron bi rekel kot olikanec — laži, jaz pak kot neolikanec rečem, polno neresnic. Dr. Majaron je že tak mož, da se večkrat skrega z resnico. Precej v naslovu je neresnica, ki se glasi: »Iz brdskega okraja«. To ni res, ta dopis je bil skovan v dr. Marajonovi pisarni. Dolgo so ga kovali in krpali. »Slovenec« je precej v ponedeljek prinesel stvarni in resnični dopis, a resnico prekovati v neresnico potrebuje dr. Majaron štiri dni. Ta dopis se pričinja z govorom »našega Jankota«. A kdor je slišal Jankota pri shodu govoriti in bere zdaj ta govor v »Sl. Narodu«, se mora čudom čuditi, da znajo gospodje govore, kadar pridejo v javnost, tako lepo obtesati in opiliti. Kar je govoril g. Kersnik o duhovščini, to vse je lepo prečrtano, zamolčano. Na to se dopisnik loti drugega govornika Strupija.

Pravite, da nisem priljubljen, »da se je to koj pri mojem nastopu pokazalo, ker so Domžalci začeli godrnjati«. Prosim Vas dr. Majaron, imenujte

še druge ki so razun Kuralta in morda Wenzelna godrnjali. Koliko sem jaz tukaj priljubljen, pokazalo se je na shodu, še bolj pokazalo se bode v pravem času.

Nadalje se Vam čudno zdi, da sem se jaz tega Kersnikovega shoda ustrašil, meni in drugim treznomislim Domžalcem pa prav nič. Vprašali ste me takrat, zakaj pa. Danes Vam na to že lahko odgovorim, zadnjič vam nisem mogel, ker mi niste dali besede. Vedel sem, da bode ta shod razburil nekatere domžalske duhove, vedel sem, da bode par naših socijaldemokratov potem še bolj otresalo svoje jezike in tako se je tudi zgodilo. Še tisti večer bi bil pri g. županu jeden socijaldemokrat s pretrgano kožo šel po nogah vunkaj, da se ni brzo zaprl v „kamro“ in mu je potem g. župan moral dati asistenco. Vedel sem, da bo potem po vseh gostilnah vrelo in vršalo, kar se je tudi res godilo. G. predsednika so v županovi gostilni prav dobro „v roke vzeli“. Druzega kričalca smo oteli gotove nesreče, ga djali na voz in ga zapeljali pod varno streho. Domžalci smo usmiljenega srca. Tudi za to sem se ustrašil tega shoda, ker mi je bilo dobro znano, kakšno mnenje vlada tukaj glede poslanca g. Kersnika. Pri nas ni on prav nič priljubljen, verjemite mi dr. Majaron, še veliko manj kot jaz. Od župana do zadnjega moža, vse trdi, da g. Kersnik ni za domžalsko občino storil prav nič.

Tudi Kuralt, vaš predsednik je bil mnenja družih občinskih mož, če tudi zdaj to taji. Kuralta je preslepil gosp. Kersnik s tem, da mu je privoščil prijazno pismo in mu napovedal, da bode voljen predsednikom. Zdaj vas pa vprašam gospodje iz nasprotnega tabora, zakaj pa niste našega gospoda župana volili predsednikom? Vam ni dišalo. Vi ste ga povabili k gosposki mizi, ali je sprejel to častno ponudbo? Vsedel se je v najbolj temni kot in ni črnil cel čas niti jedne besede. Vi ste ga povabili k večerji. Tudi te časti ni sprejel ampak jo je odklonil in, ker je videl, da Strupijeva stranka odhaja, je tudi on Vas zapustil in šel domov, kjer se je pri svojih gostih prav dobro zabaval. Z njim vred zapustil Vas je tudi starosta občinskega odbora, mož, ki je županoval tukaj devet let, ta 74-letni starček, gotovo starosta tudi pri volilnem shodu, ta mož Vas je hudo obsodil rekoč: Veliko sem že na svetu doživel, ali kaj takega še ne. To ljudstvo je združeno. Tudi on je kričal: Tiho, tiho, pustite našega gospoda izgovoriti, toda tudi njegov opomin ni nič izdal. Drugi obč. svetnik je koj med Kersnikovim govorom nevoljen zapustil sobano rekoč: To je sama neumnost.

Ali je Kersnikov govor ali shod imenoval neumnost, naj ga gre prašat dr. Majaron. Izmed 18 obč. odbornikov jih je bilo na shodu samo 8, vsi drugi so izostali (Čuješ naš Janko!) in še izmed teh jih je 6 odšlo z menoj in g. županom. (Čujete dr. Majaron!)

Gospod Kersnik! Kdo Vas je pozdravil v imenu domžalske občine? Nihče. Kdo se Vam je zahvalil v imenu domžalske občine, da ste tukaj napravili volilni shod? Nihče! O žalostno! Nehvaležni Domžalci z beneficijatom vred. Gospod Kersnik, ali zdaj veste, koliko pri nas bije ura?

Naš liberalni Janko je pohvalil Nemce Tirolce. Ali mar zato, ker so ustanovili šulferajnsko šolo?

Slavni odbor družbe sv. Cirila in Metoda se gotovo še spominja, da je pri ustanovitvi te šole naprosil g. poslanca Kersnika, da naj prepreči to nakano, ali pa naj vsaj to dokaže, da se ne bodo vsprejemali v to šolo otroci slovenskih starišev. Kaj je storil on? Naredil se je gluhega in mutastega. On je že vedel, zakaj tako postopa. Potem se je ta odbor pismeno obrnil do mene, da naj vsaj jaz kaj storim. Posledica mojega postopanja je bilo priznanje in pismena pohvala od strani odbora družbe sv. Cirila in Metoda. Podpisan je tudi g. Svetec.

Gospod Majaron, kdo je večji strahopetnež, jaz ali gosp. Kersnik? G. dopisnik dr. Majaron baha v „Narodu“, da so bili pri shodu zastopani tudi Nemci. Skozi očala jih je morda on res več videl, a v resnici je bil le eden, pa tudi ta se je silno malo pohvalno proti meni izrazil o gosp. Kersniku, upanje pa ima, da se bo g. Kersnik poboljšal.

Iz kočevskega okraja. Govori se, da kandidira liberalna stranka v tem okraju sodnika gospoda Višnikarja in pa velikolaškega župana Matija Hočevarja. O prvem se je itak vedelo, da kandidira. Čudneje je za drugega. M. Hočevar zmirom toži, koliko skrbi in težave mu dela veliko gospodarstvo in dostikrat pravi, da bode odložil žu-

panstvo, načelnništvo cestnega odbora itd. V zasebnih govorih je vedno proti advokatsko-notarski stranki. No, naposled si hoče h drugim službam pridobiti še poslanstvo, da bi bil še bolj obtežen. S tem je postal tudi nezvest svojim načelom, ker je zlezel pod okrilje advokatsko-notarske stranke, proti kateri je bil že tolikokrat. Ali je pa njegova kandidatura samo volilni maneuver, da jo v zadnjem hipu odstopi nekemu drugemu? Kdo vé? Vsekako moramo biti pozorni!

Z Dolenjskega. Pozor somišljeniki! Dolenjski konservativci so prepričani, da jim v kmečkih občinah pri volitvah za deželni zbor ne more izpodleteti. — Gospoda, ne preveč zaupanja. Naš narod je na naši strani, to je res; toda v vsakej župniji se dobodo nekateri, ki so pripravljeni, delati tudi za liberalce. Ako ne bode naša stranka pazila v vsakej občini, kako je s prvotnimi volitvami — lahko propademo v sramoto sebi in v škodo dobrej stvari.

Dokaz: Gosp. dr. Slanc je spravil v neumorno delo ves svoj uradniški aparat: listi kar frče na vse strani, listi polni strupa zoper gg. Pfeiferja in Schweigerja. Slanc je Slanc — vsaj ga poznate.

Ko bi ga res vse poznalo, bi bilo manj nevarno; ali gimpeljni se nahajajo povsod, radi česar je treba večje pozornosti. Gospodje somišljeniki, povejte volilec kmetom, da vsiljuje gosp. Pirca dr. Slanc, mož, ki je že milijone solza iztisnil iz oči ubogih toženih kmetov. Povejte, da dela zoper duhovne (duhovske suknje ne more videti) zato, ker je bil od duhovnov izrejen — brez njih bi bil hlapec doma, ali k večjemu pisač! Povejte, da dela zoper g. Pfeiferja zato, ker je po njegovem (gosp. Pfeiferjevem) predlogu obveljalo v državnem zboru, da advokatski stroški nimajo več tiste pravice pri eksekutivnih dražbah, kakor davki, — da se torej tu ali tam advokat lahko obriše, ako vsprejme tožbo — brezpametno, kar je pri nekaterih advokatih, pijavkah prav navadno. Vprašajte vender, kateri poslanec bode boljši za vas, tisti, kateri že nad 25 let dela za kmeta, ki je izprosil že 100 tisočakov v podporo, ali pa tisti, katerega priporoča mož, ki je prišel pri kmetih že v pregovor: „če ne plačaš, te bom pa dal Slancu?“

Na Belokranjskem baje priporoča gospoda R. Dolenca, vodjo kmetijske šole na Grmu. Ta je lepa! Ali ne verjamemo, da bi bil gosp. Rihard gimpelj, ki bi se vsedel na take limanice — vé namreč lahko za gotovo, da propade. Priporočati ga je mislila konservativna stranka, ali Belokranjci so rekli: njega ne volimo. Zato in le zato je nastopil kot kandidat gosp. župnik Schweiger — sedaj naj pa bode izvoljen gosp. Dolenc, priporočen po dr. Slancu. Kdo se ne smeja?

Sicer pa gospodje volilci, ne čudite se sitnosti g. advokata Slanca — njemu je prirojena. Spomladi je pravil po Dolenjskem, da nikdar več ne bode agitiral, da je preneumno, da je stavil 100 gld. itd. ali glejte ga sedaj. Mačka miši lovi, dokler živi, Slanc uganja neslanosti, dokler, dokler ostane dr. Slanc.

Tedenski koledar.

Nedelja 3. novembra: 22. pobink. evang. Dajte cesarju, kar je cesarjevega Mat. 22. Just m. Ponedeljek 4. nov.: Karol Bor. šk. Torek 5. nov.: Emerik vojv. ogrski. Sreda 6. Leonard sp. Četrtek 7. nov.: Prosdocim šk. Petek 8. nov.: 4 venčani muč. Sobota 9. nov.: Božidar m. — Solnce izide 5. ob 6. u. 53 m.; zaide ob 4. u. 36 m.

Dnevne novice.

V Ljubljani, 2. novembra.

(Za poplavljenca) na ljubljanskem barju so podarili prevz. gospod knezoškof dr. Jakob Missia 50 gld. — Bog plačaj stotero blagodušni dar!

(Iz mestnega zbora.) „Župan Grasselli na zatožni klopi pred občinskim svetom“, tako bi smeli nasloviti poročilo o zadnji seji mestnega zbora, ki je pokazala, kako malomarno opravlja župan svoje posle. Navzočih je bilo 24 odbornikov. Župan naznanil cesarjevo zahvalo za čestitanje zbora ob godu cesarjevem. Finančni minister vitez Bilinski in dverni svetnik Pfeifer sta pismeno naznanila svojo zahvalo za čast izvoljenih častnih meščanov. — Gremij trgovcev je vložil prošnjo, naj se mestni zbor potruži, da še ostane kaznilnica na ljubljanskem gradu. — Dr. Majaron stavi nujni predlog, naj izreče mestni zbor željo: Vodstvo državne

železnice naj tako vredí vozni red, da pride osebni vlak v Ljubljano okoli 8. ure zjutraj in se odpelje iz Ljubljane okoli 7. ure. — Nadalje naj policijski odsek kmalu poroča o tarifu za fjakarje in konečno, naj se voli odsek petih članov, ki naj napravi načrt prošnji na državni zbor in vlado za novo brezobrestno posojilo in podporo za one po potresu poškodovane v Ljubljani, ki so podpore še vedno potrebni. — Odbornik Hribar stavi več nujnih predlogov: Naj se napravi prošnja na vlado, naj ukrene vse potrebno, da se po potresu poškodovanim nakloni že dovoljeno 3odstotno posojilo 1 milijona; naj se sestavi račun približnih stroškov za regulacijo mesta. — Dne 23. avgusta je sklenil mestni zbor, da prične mestna občina dogovor z vojnim erarom zaradi oddaje vojaškega oskrbovališča. Dasi je stvar nujna, župan tega še sedaj ni naznanil vojnemu erarju, zato se predlaga, naj to stori v treh dneh. — Odpošlje naj se odpuslanstvo treh odbornikov na Dunaj, da izposlušajo novo loterijsko posojilo v znesku 1 milijona; isti naj naprosijo deželnega predsednika, da podpira občino v tej zadevi. — Z ozirom na razne pritožbe, da vkljub zahtevi pošiljatelj darov za poškodovane po potresu niso mogli dobiti potrdila za poslano darove, izreče se županu Grasseliju graja zaradi tega malomarnega postopanja ter se mu naroči, da to izvrši v osmih dneh. Župan pojasnjuje, da je letos v izrednih časih tudi izredno mnogo dela. — Odbornik Kalan se pridruži Hribarjevemu predlogu ter v karakteristiko županovega postopanja prečita pismo, katero je prejel od izdajatelja lista „Čecha“ iz Prage. To pismo se glasi: Kot izdajatelj kat. dnevnika „Čecha“ dovolim si prositi za prijateljsko pomoč. Naš list blagohotno zbira darove v prosep po potresu poškodovanih bratov Slovencev v Ljubljani ter je nabral svoto nad 1200 gld.; dne 26. aprila je odposlal svoto 163 gl. 50 kr. na adresu „Županski urad v Ljubljani“; dalje smo odposlali dvakrat na adresu p. n. gosp. župana Grasselli-ja dne 13. maja svoto 361 gld. 23 kr. in 11. junija svoto 448 gld. 64 kr. — Četudi smo najmanj trikrat prosili za blagohotno potrdilo vsaj po dopisnici, ni se nam vstreglo. — Jaz se bojim, da bi denar na potu ne bil prišel v napačne roke. Imamo tukaj še nekaj stotakov gld., katere bi rad odposlal tje, odkoder bi dobil vsaj potrdilo, kajti mi smo odgovorni za nabrani denar svojim čitateljem. — Z ozirom na to se mora tako postopanje naravnost škandalozno imenovati. — Zato se skoraj soglasno izreče županu graja. — Nadalje se izreče županu nevolja in graja, ker ni izvršil sklepa obč. sveta z dne 8. junija zaradi dogovora mestne občine z glavnim vodstvom državnih železnic zaradi naprave mehaničnih delavnic v Ljubljani. — Vsi ti predlogi so bili skoraj soglasno vsprejeti. — Kot člana v volilno komisijo pri volitvi dveh deželnih poslancev za ljubljansko mesto sta izvoljena dr. Majaron in Zbukovec. — Odbornik dr. Stare poroča o zgradbi novega justičnega poslopja; dr. Tavčar je zato, naj se vse potrebno stori, da se s to zgradbo prične nemudoma. — Odbornik Svetek je vprašal župana, kako da so na cesarja Jožefa trgu postavili stranišče na najlepši prostor in tako blizo hiš. Župan je pojasnoval, da je tako tudi po drugih mestih. — Zaradi poznega časa se je tajna seja odložila za ponedeljek.

(Z Dunaja) se nam poroča: Tukaj se govori v poslaniških krogih, da vlada ne bo priporočila cesarju v potrdilo razlstitvenega zakona za ljubljansko mesto, katerega je sklenil dež. zbor kranjski v zadnjem izrednem zasedanju.

(Osobna vest.) Gosp. dr. Luka Senjak, vojaški kurat v Ljubljani je premeščen v jednaki službi v Zagreb. — V Ljubljano dojde iz Inomosta kurat gosp. Fr. Ivanetič.

(Prva mestna poštna filijala) se je s 1. t. m. preselila iz Kordinove hiše v Mahrovo hišo na cesarja Jožefa trgu.

(Slovensko gledališče.) Trdoživa zaloigra „Mlinar in njegova hči“ napolnila je kot vsako leto, tako tudi večeraj blagajnico „Dramatičnega društva“. Z ozirom na to je pač treba z igro potrpeti. Najzanimivejše, kar ima ta igra — je njeno občinstvo, katerega je res zanimivo gledati, s kako ginjenostjo spremlja bolno Marico v večnost. S svojim dovršenim mlinarjem Črnotom odlikoval se je g. Ineman, a tudi gospodičina Slavčeva je hvaležnemu občinstvu z veseljem igrala zaprašeno ulogo. Sosebno odkritosrčno pa moramo pohvaliti gospoda Danila, ki je najbolj izmed vseh sodelujočih uvidel, da se

priprostemu občinstvu nikdar predobro ne igra in se ni pridružil napačnemu mnenju, da mora biti tako občinstvo z vsem zadovoljno. Strahovi so dobro funkcionirali. — Jutri popoldne ponavlja se „Mlinar in njegova hči“, zvečer pa „Trubadur“.

(Wolfov slovensko-nemški slovar dovršen!) Izšel je ravnokar triindvajseti ter sklepni sešitek in prinaša na sedmih polah besede »zaplanka« do »zvrkljati«, na pol pole »dodatkov in popravkov« in naslovni list. O Božiču l. 1892. smo prejeli prvi sešitek krasnega dela in danes leži pred nami prelepa knjiga, na katero smemo Slovenci po pravici ponosni biti: spretno vrejen slovar v dveh debelih zvezkih, skupaj XXV + 1861 drobno tiskanih strani ali 118 1/2 pol. Hvaležen spomin bodemo ohranili Slovenci rajnemu knezoškofu Wolfu, ki je s svojo zapuščino omogočil velikansko delo, a javno moramo tudi izrekati zahvalo g. profesorju M. Pletterniku, kateri je v svoji neumorni marljivosti in ustrajnosti dovršil delo, pri katerem je drugih nekoliko že opešalo.

(Napredek zasebne šole.) Koliko se da storiti na polju šolstva na verski podlagi, priča nam med drugim naše Marijanišče. Od neznatnega početka, ko je imelo pred desetimi leti samo domačo jednorazrednico, brez pravice javnosti, rastla je ta šola tako, da je sedaj — petrazrednica. Najprej je dobila pred devetimi leti pravico javnosti, potem pa si ustanovila razred za razredom. Začetkom tega šolskega leta si je napravila šola poslednji — peti razred kot nekako malo obrtno šolo. Tu naj se dečki pripravljajo za obrtni stan; zato pa se imajo učiti kolikor moči vsega tega, česar potrebuje ali v kupčiji ali pri rokodelstvu. Kako koristna je taka šola za sirotne dečke, ki si bodo služili kruha večinoma z delom svojih rok! Kako rodovitna so res verska tla! Deška sirotišnica ima to, kar ji naklonijo dobrotniki in kar si pridobivajo na svojem malem zemljišču. In vendar si upa s tem vzdrževati petrazredno šolo poleg tega, da oskrbuje blizu 170 gojencev s hrano in obleko. Otroci se poučujejo z ukom in vajo. Kadar izstopijo iz zavoda, so sposobni za vsak poseben obrtni nauk, in sicer tako, da jim ne manjka tudi splošne olike. Če le hočejo, pridejo gojenci do sreče v življenju. Zares dobro delo je torej, da se podpirajo taki zavodi. Pa so nam tudi v živ dokaz, koliko se da v šolstvu storiti po pravi poti.

(Iz Iga.) 1. novembra. Tukajšnjemu spoštovanemu g. nadučitelju Fr. Trostu je umrla po petdnevni bolezni vrla in vzgledna desetletna hči in učenka Ivanka. Sluteti, da kmalu pride angelj nebeški po njeno nedolžno dušo, prosila je sama večkrat za svete zakramente in kmalu potem jo Bog pokliče k sebi. Zalujočim starišem naj bo v tolažbo, da je rajno Bog ljubil in jo zato k sebi vzel.

(Iz Črnega vrha pri Idriji.) Za vročinsko boleznijo je umrlo v Črnem Vrhju že 5 oseb, med njimi prav pridna in postrežljiva poštna upraviteljica gdč. Ivana Jak, rodom Ljubljancanka, katera je v nedeljo 27. oktobra po komaj petnevni bolezni zapustila to dolino solz. Vsled vednega deževja imamo tudi v Črnem Vrhju povsod preobilo vode. Pokrajina Zadlog je kakor jezero. Do nekaterih hiš že ni mogoče priti drugače, kakor po čolnih. Potrebno bi pač bilo, da bi se napravil tukaj odtok proti Beli, kar bi se dalo narediti s primerne malimi stroški. Potem bi vsaj Zadložani ne bili skoraj vsako leto pod vodo. Radi nastelja skrbi živinorejce, ker ne morejo iti po listje radi vednega deževja. Pridelke so večinoma že pospravili.

(Zopet potres.) V sredo, 30. t. m. okoli 3. ure zjutraj se je čutil v Novem Mestu močan potres spremljan z votlim podzemeljskim bobnenjem. Trajal je kake tri sekunde in bil tako silen, da so okna zasklepeta in omare zaropotale.

(Povodenj.) Z Vrha pri Vinici se javlja, da je v nedeljo zvečer, t. j. 27. oktobra, tri hiše tukajšnje župnije pri Kolpi voda zalila. Iste hiše ležijo sicer na prostoru, ki se imenuje „Breg“, pa vodna sila pridere tudi na bregove. Ljudje in živina so morali bežati k svojim sorodnikom na Hrib, kateri so jim prišli na pomoč, da so rešili, kar se je rešiti dalo. Ljudje so videli po vodi plavati leseno hišico s streho in tudi jednega vola so nesli dereči valovi. Lesovja: deblov, panjev in desk je voda nosila ogromno število, tako, da se bode sem in tje kdo ob Kolpi preskrbel s potrebnim lesom za poslopje in kurjavo. Ljudje pravijo, da ni Kolpa že 45 let tako visoko narasla. V Damlju in Grivcu sta bila dva mлина pod vodo in streha njuna je poškodovana.

Kaj so trpeli še ubogi Posavci na Hrvatskem, ako že Kolpa dela sem in tje tako škodo?

(Strela.) Iz Logatca, dne 30. okt.: Dne 25. oktobra je udarila strela v spodnjemu Logatcu v neki hrast, ter je ubila kravo bajtarja Andreja Maček-a, katera se je pasla pod hrastom.

(V Loki pri Zidanem Mostu) razsaja huda griža. Pobira stare in mlade. Dan na dan poje mrtvaški zvon. Pomrlo jih je že mnogo.

(Povodenj) je tudi ob Krški strugi, kjer so bregovi le količkaj nižji. Krka je tako narastla, da je 28. oktobra pri mostu iz Novega Mesta v Kandijo segala do mostnic. Po nekodi so morali stanovalci zapustiti svoja stanovanja. Voda je že upadla; a ker iz nova dež lije, bati se je kaj hujšega.

(Iz Radeč.) 1. novembra. Prvi sneg je padel tu dne 17. min. mes., pa je bilo kmalu po njem. Sinoči je po višjih hribih zopet nekoliko pobelil. — Vode imamo vsled hudih nalivov obilo. Sava je silno narastla, zdaj je pa že precej upadla. Več let že ni bilo toliko vode. — Nesrečo sta imela preteklo nedeljo pri Zidanem Mostu dva plovca s svojim plovom. Zadel sta z njim ob most in tako gajima je razbilo. Jeden izmed nju je utonil v deročih valovih, drugi je pa plaval na nekaterih tramih, ki so še skupaj ostali, po Savi in klical na pomoč. Rešili so ga še le v boštanjski fari. — Potok Zapota, ki teče skozi naš trg, je vsled neprestanega deževja postal tudi prav razjarjen hudournik. Prestopil je na več krajih svoje bregove, poplaval in marsikje močno spodjedel ter poškodoval ceste, raztrgal neki večji jez in odnesel več brvi. Zdaj, ko se je tako raznosil, je zopet bolj pohleven. — Na naši šoli se bode v kratkem pričel zopet celdnevni pouk, ker so izpraznjena učiteljska mesta zopet polnjena. — Volitve volilnih mož, ki bodo volili deželnega poslanca, so pri nas dne 4. t. m. dopoldne, isti dan popoldne pa v občini Sv. Križ. Zupana za našo občino bodemo pa volili dne 19. novembra.

(Nezgoda.) Pri včerajšnjem obiskovanju grobov pripetila se je nekež ženski nezgoda: Baš se je spela proti kamnitemu križu dotičnega spomenika, da bi nataknila gori venec, ko križ zdrse in jej pade na glavo, ter jo precej čutno poškodova.

(Glas iz zapuščene Opekarske ceste!) Že iz mesta so se čule po časopisih pritožbe zaradi razsvetljave, kaj pa še v predmestjih. Tudi iz Opekarske ceste se je o tem že pritoževalo, pa bilo je bob v steno. Svetilnic je ravno toliko sedaj, kakor poprej, vsakih 1000 korakov jedna, moraš imeti dobre oči, da vidiš jedno od druge, in te so tako polno nalite, da ob 9. uri že skoro nobena ne gori. Ker pelje od glavne ceste več stranskih cest k hišam, in vsaka se konča pri „malem grabnu“, kako potrebne bi bile pri vsaki stranski stezi dve ali tri svetilnice. Največja potreba svetilnic in največja brezbriznost magistrata pa se je pokazala sedaj o vodni katastrofi. Dasi je Opekarska cesta dosti visoko zgrajena, vendar je tudi tu in tam vdarila voda nekoliko čez grabne in je pot posebno neznancu, ki zaide po opravih semkaj, ali tudi domačinu silno nevarna v temi. Od svetilnic se ne vidi nič, ker so preredke, na vsaki strani je graben poln vode, na koncu stranskih ulic je mali graben, ki je prestopil tudi strugo in napačen korak in v vodi si, in če v teh večerih ni bilo celó prižgane nobene svetilnice, ker pravijo, da mesec rase, če tudi sije za debelimi oblaki in je tema, kakor v rogu. Največja nevarnost pa je, ki bi se že zdavno lahko odpravila, da bi se zasula dolina na glavni cesti pred Accettovo hišo. Tu je cesta jako nizka, nekaka dolina, dolga le kakih 20 korakov, in v deževnih dnevih navadno polna vode. Sedaj ob povodnji pa stoji voda na tem kraju čevljev visoko. Kako nerodno je za prebivalce bližnjih hiš, ki morajo zaradi teh par korakov, ko ima dom že pred nosom, iti na okrog čez njive, napojene z vodo. da se mu do kolen udara, ali iti pri trnovski cerkvi po cesti mimo tovarne g. Kneza, ki je pa še skoro slabša. Tudi tu bi bilo želeti, da bi se ta cesta bolj snažila in če jo tovarna najbolj rabi, tudi skrbela za to, da jo snaži in v dobrem stanu ohrani. — Človek mora imeti res dobre in tesne čevlje, da jih ne pusti v ilovici. V nedeljo zvečer je bila že voda čez cesto v dolini in pričakovali smo v ponedeljek in v torek, da nam pošlje magistrat kake dva voza kamenja, a kdo se briga za to. — Prosimo torej mestni magistrat še jedenkrat prav vljudno, da naj se ozira na naše prošnje in nam napravi vsaj kakih 20 svetilnic, pri vsaki stranski poti kake tri in naliže bolj polno, da bodo, če bode mesec sijal za

oblaki, tudi gorele, in drugič, da bi nam zasul dolinico pri gosp. Accettovi hiši vsaj do prihodnjega deževja ali povodnji. Če moramo plačevati redno davke, hočemo biti tudi postreženi.

(Ljubljana) je od preteklega četrčka do danes v jutro upala za 60 cm. To znižuje pozna se tudi dokaj že na barji.

(Sneg.) Zadnji dnevi prinesli so po gorenjskih hribih in Kamniških planinah obilico snega, vsled česar se je tudi pri nas temperatura čutno znižala.

(S Koroškega.) Par 11- do 13-letnih fantov ukradlo je dne 20. okt. v Prevaljah tamošnjemu klobučarju 15 gold. Fanti zapravili so denar v gostilni, kjer so se ga tako navlekli, da so pred hišo obležali, in od koder so jih odvedli v zapor. — V Kramsbrückenu je poskušalo 14-letno dekle dvakrat v jednom dnú zažgati poslopja nekemu posestniku. Je-li vse to samo — slučaj?

(Iz celovške škoflje.) Prezentovana sta: č. g. Eng. Žerjav, kaplan na Zg. Beli na župnijo Kot (Winklern) in č. g. Fr. Höller, župnik v Preiteneggju na župnijo Šmarno.

(Semnji po Slovenskem od 4.—9. novembra.) Na Kranjskem: 4. v Višnji Gori, na Mirni, v Preski pri Medvodah, St. Jerneju; 6. v Kropi, Vel. Lašičah, Mengšu, na Vrhniki; 9. v St. Vidu pri Zatičini. — Na Slov. Štajerskem: 4. v Lesični, pod Pilštanjem; 6. v Brezicah na Rečici, pri St. Lenartu v Slov. Gori, pri Novi Cerkvi, Sevnici, na Dravi, pri St. Vidu (blizu Ptuja); 9. v Ponikvi. — Na Koroškem: 8. v Malborgeti. — Na Primorskem: 4. v Ospu, v Kobaridu za blago in živino; 9. v Kokvi in Čubaru.

Društva.

(Družbisv. Cirila in Metoda v Ljubljani) so zadnji teden poslali: „prijatelj naše družbe“ v Trzinu 5 gld. 15 kr., katere je nabral za velikovško šolo; podružnica za konjiški okraj iz nabiralnika „pri Slonu“ 8 gld.; slavno upravnistvo „Mir-a“ v Celovcu zbirko 741 gld. 65 kr. — Zivelj vrlj Korošci, ki žrtvujejo zadnje vinarje za vero in dom! Da bi jih pač posnemali drugi Slovenci! Blagajništvo družbe sv. Cirila in Metoda.

(Akademično društvo „Triglav“ v Gradcu.) Ob priliki proslave dvajsetletnice akademičnega tehničnega društva „Triglav“ brala se bode v cerkvi usmiljenih bratov v Gradcu v ponedeljek dne 4. novembra t. l. ob 8. uri zjutraj sveta maša zadušnica za vse umrle bivše člane tega društva. — Za odbor akad. tehn. društva „Triglav“ Fran Pestler, stud. iur., tč. tajnik.

Telegrami.

Sredeo, 2. nov. Princ Ferdinand je pooblastil ministerskega predsednika Stojlova, naj sporoči poslancem, da bode glede vere princa Borisa vse poskusil, da vstreže narodni želji.

Umrli so:

30. oktobra. Jera Peternel, delavka, 24 let, Sv. Petra cesta 74, jetika.

Meteorološko poročilo.

Dan	Čas opazovanja	Stanje barometra v mm.	Temperatura po Celziju	Vetrovi	Nebo	Mokrina v 24. urah v mm
31	9. zvečer	743.6	2.8	sl. sever	oblačno	5.7
1	7. zjutraj	748.6	2.2	sl. zah.	megla	
	2. popol.	749.2	5.9	sl. svzh.	oblačno	
1	9. zvečer	740.2	2.0	sr. sever	poloblačno	0.0
2	7. zjutraj	750.8	0.8	sr. sever	oblačno	
	2. popol.	749.1	6.8	sl. svzh.	"	

Srednja temperatura 31. oktobra in 1. novembra 2.9° in 3.4°, ozir. za 4.5° in 3.7° pod normalom.

Zahvala.

634 1—1
Za mnogobrojne dokaze srčnega sožalja med boleznijo in o smrti gospoda

Vencelj-a Payer-ja

izrekamo tem potom najprisrčnejšo zahvalo. Vzlasti se zahvaljujemo prečast. gospodu mestnemu župniku, slav. škofjeloškemu gasilnemu društvu, častitim pevcem za ganljivo nagrobnico, slav. mestnemu zastopu, p. n. darovateljem vencev in slednjič vsem, kateri so nepozabnemu pokojniku pri pogrebu izkazali zadnjo čast.

V Škofji Loki, dne 30. oktobra 1895.

Žalujoči ostali.

Zahvala.

1-1 632

Prisrčno se zahvaljujeva v imenu uršulinskega samostana in zalujočih sorodnikov vsem, ki so šli za pogrebom rajnega prečastitega gospoda demantnomašnika

Msgr. Mihaela Potočnika,

častnega kamornika sv. Očeta, knezoškofjskega konzistorijalnega svetovaleca itd. itd.

Posebej izrekava zahvalo preč. g. stolnemu župniku in dekanu J. Flisu, ki je opravil cerkvene obrede; preč. mil. g. stolnemu proštu in preč. ljubljanski duhovščini, ki se je tako mnogoštevilno udeležila pogreba; vč. g. župniku F. Hönigmanu iz Kroppe in drugim vč. gg. duhovnikom s dežele, ki so v kljub slabemu vremenu prisli spremit pokojnika na zadnji poti; čč. gg. bogoslovcem za ginljive žalostinke v uršulinski cerkvi in na grobu; vč. očetom frančiškanom, katoliški družbi, Alojzijevešču, Marijanišču, Lichtenthurnovemu zavodu in sploh vsem, ki so dragega ranjkega zadnjikrat počastili in molili za njegov dušni pokoj.

V Ljubljani, dne 2. novembra 1895.

Valentin Eržen.

Alojzij Stroj.

Eksekutivne dražbe.

Ivana Malina iz Ljubljane premakljivo premoženje (pohištvo, sodovi in vino) cenjeno na 397 gld. 70 kr., radi terjatve 160 gld., dne 4. nov. in 28. nov. v Ljubljani.

Alojzija Malenška iz Sela posestvo (792 gld.) dne 13. nov. in 14. dec. v Krškem.

Jožefa Plantariča s Pijavice zemljišče (3020 gld.) dne 13. nov. in 18. dec. v Mokronogu.

Janeza Kocijančiča s Hriba zemljišče (800 gld.) ponovitev dne 18. nov. in 18. dec. v Ložu.

Kupiti želim

vijolončelo ali tudi **kontrabas**,

ki ima dober glas ter je dobro ohranjen. — Moj naslov pové upravništvo „Sovenca“. 630 1-1

J. Hafnerjeva pivarna

v Ljubljani, Sv. Petra cesta št. 47

priporoča prečast. duhovščini in slav. občinstvu novo uvedeno okusno in zdravo 395 26-22

gössko marčno pivo,

katero razpošilja tudi v sodčkih in steklenicah.

Restavracija je priznana izvrstna z veliko dvorano za koncerte, družbe, društva itd., ter lepim senčnatim vrtom.

Kegljisce je na razpolago. Vhod tudi v Poljskih ulicah.

Na Najvišje povelje Nj. c in kr. apostolskega veličastva. Bogato oskrbljena po c. kr. ravnateljstvu loterijskih dohodkov zajamčena 21 6-2

XXX. državna loterija

za skupne vojaške dobrodelne namene.

3135 dobitkov v skupnem znesku 170.000 gld. in sicer: 1 glavni dobiček s 60.000 gld. z dvema preddobitkoma in dvema podobitkoma a 500 gld., 1 glavni dobiček s 30.000 gld., z 1 preddobitkom in 1 podobitkom po 250 gld., 2 dobitka po 10.000 gld., 10 dobitkov po 1000 gld., 15 dobitkov po 500 gld., 100 dobitkov po 100 gld., naposled serijski dobitki v skupnem znesku 30.000 gld. — Zrebanje se bo vršilo nepreklicno dne 19. decembra 1895. — Srečka stane 2 gld. avstr. velj.

Podrobnejša določila ima igralni načrt, ki se dobiva brezplačno s srečkami pri oddelku za državne loterije Dunaj. 1., Riemergasse 7, II. Stock, im Jakobshofe, kakor tudi po mnogih prodajalnicah. — Srečke se pošiljajo poštino prosto.

Na Dunaju, v septembru 1895. 285 6-3

C. kr. ravnateljstvo loterijskih dohodkov, oddelek državne loterije.

3 zlate 15 srebrnih kolažn. 12 častnih in priznanih diplom.	249 8-4	Varstvena znanka.
Franc Iv. Kwizda.		
Kwizdov		
restitucijski fluid		
c. in kr. priv. osnaževalna voda za konje.		
Cena 1 steklenice 1 gld. 40 kr. a. v.		
Rabi se vže nad 30 let v dvornih hlevih: v vojaških in zasebnih hlevih z izrednim učinkom v krepčanje pred in po dlje trajajočem naporu, pri izvinjenju udov, otrplosti kit itd., in usposablja konja za urno tekanje.		
C. in k. avstro-ogerski dvorni založnik.	Glavna zaloga Okrožna lekarna v Korneuburgu pri Dunaji.	Dobiva se v vseh lekarnah in droguerijah avstro-ogerske dežele.
Paziti je na varst. znamke in zahtevati le Kwizdov restitucijski fluid.	330 20-10 1.	

Naznanilo in priporočilo.

Preč. duhovščini in sl. občinstvu z mesta in na deželi javljam najljudneje, da sem po potresu 15. aprila opustil prodajalnico v Gledališki ulici v Ljubljani, ter imam odslej **glavno zalogo** 336 52-25

najraznovrstnejših klobukov

cilindrov, čepic, slamnikov itd.

samo na Starem trgu (pod Trančo) št. 1 poleg čevljarskega mosta

Priporočam se ob enem v obilo nakupovanje zagotavlja joč dobro blago po nizki ceni.

Velespoštovanjem

J. SOKLIČ

v Ljubljani, Stari trg. št. 1.

Za jesenski in zimski čas.

Normalno perilo, sistem prof. Jäger.

Normalne srajce za gospode in dečka. Spodnje srajce, telovniki, hlače, v poljubni velikosti in razne kakovosti. Obujki iz ovčje volne, pleteni. Nogavice, patentovane, za gospo in otroke. Spalne obleke, otročje. Spodnja krila iz triko, kazana in pletena, v raznih bojah. Triko-telovniki, najboljšje kakovosti. Volnene obleke, kamaše, avbice za otroke. Kravate, žepne robce, ovratnike, manšete v največji izbiri. Ovčjo volno za pletiti. Preveze (Echarps), svilnate in volnene priporoča vse po najnižji ceni velespoštovanjem 615 13-5

Karol Recknagel

v Ljubljani, mestni trg št. 24, nasproti rotovžu.

Razglas

633 1-1

Somenj v Mokronogu,

ki bi imel biti dne 28. vinotoka, preložil se je radi neugodnega vremena

na četrtek dne 7. listopada t.l.

Županstvo Mokronog,

dne 31. vinotoka 1895.

Dr. Šašelj, župan.

Odlikovana zaradi njenih zdravih lastnosti in mnogovrstnih slučajev, v katerih izvrstno voliva, s častno diplomom in zlato svetinjo na zdravilstvenih razstavah v Londonu, Parizu in Genfu.

Tinktura za želodec

lekarnarja Piccolija v Ljubljani

je izborno sredstvo, katero krepča in zdravi želodec ter pospešuje prebavljanje in deluje, da se telo odpre.

To tinkturo za želodec razpošilja izdelovatelj lekarnar Piccoli v Ljubljani proti povzetju.

Zaboj po 12 steklenic velja gld. 1.36, po 55 steklenic gld. 5.26 (zaboj tehta 5 kgr.). Poštino plača vselej naročnik. — Steklenica velja 10 kr. 617 50-46

Št. 32.534.

Razglas.

629 3-2

V smislu § 26. deželnozbojskega volilnega reda za vojvodino Kranjsko se javno naznanja, da je

volilski imenik za volitev dveh dež. poslancev,

ki jih bode vsled razpisa visokega c. kr. deželnega predsedništva v Ljubljani z dne 9. oktobra letos, št. 8558/pr., voliti deželnemu stolnemu mestu Ljubljani dne 25. novembra letos, že dogotovljen in da bo od danes naprej skoz osem dni v magistratnem ekspeditu razgrnjen na ogled.

Zoper ta imenik smejo tisti, ki imajo pravico voliti, od danes naprej osem dni, t. j. do včetega dne 6. novembra 1895, tukaj oglašati reklamacije o tem, da so se v volilski imenik vpisale osebe, ki nimajo volilne pravice, ali da so se iz njega izpustile osebe, ki imajo volilno pravico.

Izkaznice se bodo volilec vročile pravočasno. Ako bi je pa kdo izmed volilcev iz kateregakoli vzroka vsaj 24 ur pred dnevom volitve ne prejel, naj pride k mestnemu magistratu sam po-njo.

Magistrat deželnega stolnega mesta Ljubljane,

29. dan oktobra 1895.

Menjalnica bančnega zavoda

Najbolje priporočena za preskrbljenje vseh v kurznem listu zaznamovanih menic in vrednostij

Schelhammer & Schattera

Wien, I. Bezirk, Stefansplatz, Nr. 11, Parterre.

PRIPOROČILNA NAZNANILA

domaćih konservativnih obrtnikov in trgovcev, katera naj cenj. naši naročniki in čitatelji „Slovenca“ blagovolijo uvaževati.

Fr. Petrič v Ljubljani, Špitalske ulice

priporoča veliko svojo zalogo vsakovrstnega

blaga za moške in ženske obleke

vzlasti domačega in brnskega sukna, razno volнено blago za ženska oblačila, rumenasto platno, cefer, tkanino, vsakovrstno hlače-vino, vso podlogo in potrebščine za krojače, dalje svilnate, piketaste, platnene in hombažaste

glavne in žepne rute.

Izborna, trpežno črno sukno za duhovniške obleke, talarje, haveloke itd.

Ostanki najraznovrstnejšega blaga so v veliki izbiri po zelo znižani ceni na razpolago.

Ivan Kregar

izdelovatelj cerkvenega
orodja in posode

v Ljubljani, Poljska cesta
št. 8, pol. Alojzjevišča

priporoča se prečistiti duhovščini, cerkvenim predstojništvom in dobrotnikom v najnatančnejše izdelovanje

**monštrano, ciborijev, ke-
lihov, tabernakeljev,
svečnikov, lestencev,
križev itd.**

iz najboljšje kovine po poljubnem slogu
in po nizki ceni.

Filip Fajdiga

mizar in založnik
pohištva

v Ljubljani

Slonove ulice št. 50

opozarja preč. duhovščino in sl. občinstvo
na izborna zalogo

**najraznovrstnejšega
pohištva**

izdelanega natančno
iz dobro osušenega,
trpežnega, mehkega
ali trdega lesa.

Izvršuje tudi naročila
na vsakovrstno

hišno opravo

po nizki ceni.

lustrirani ceniki
so na razpolago.

GABRIJEL OZELJ

tapetar v Ljubljani, Tržaška cesta št. 49

se priporoča preč. duhovščini in sl. občinstvu v izdelovanje vseh v njegovo stroko spadajočih predmetov, kakor: garnitur, divanov, žimnatih in modročev na peresih itd. ter jamči za trpežno, dobro delo po najnižji ceni — Ponudi se tudi v tapetiranje in dekoriranje dvoran in sob, katera tudi špalira. Osobito se priporoča za delo na deželi.

Josip Rebek preje Ahčin

ključavničar

v Ljubljani, Francovo nabrežje št. 13

priporoča se preč. duhovščini, cerkvenim predstojništvom in p. n. občinstvu v vsakovrstna stavbinska ključarska dela. Izdeluje trpežno izdelana štedilna ognjišča, ima v zalogi ključje iz aluminija. Posebej se se priporoča v izdelovanje cerkvenih spominkov in nagrobnih ograj. Zaloga in napeljevanje hišnih telefonov in telefonov.

Delo trpežno in natančno, cene nizke.

Franc Pavšner

krojač v Ljubljani nasproti gimnaziji

se priporoča prečast. duhovščini v izdelovanje vsakovrstne

duhovniške obleke

in sl. občinstvu v naročila na izvrševanje civilne obleke po poljubnem kroju zagotavljajoč trpežno, natančno delo, uljudno postrežbo in kar možno nizko ceno.

Zajamčeno pristne čebelno-voščene sveče, voščene zvitke in med priporoča preč. duhovščini in sl. občinstvu

OROSLAV DOLENEC

svečar in lektor, trgovina z medom in voskom v Ljubljani, Gledališčne ulice št. 10.

Dobiva se tudi med v satovji, pitanec in medenina prav po nizki ceni. Zaloga in prodaja izvrstnega brinja in brinjeveca, medenega žganja, lastnega izdelka. Kupuje med v panjih, sodčkih, pa tudi vosek in suho satovje.

BRATA EBERL, črkoslikarja

tovarna oljnatih barv, firnežev in lakov v Ljubljani za frančiškansko cerkevjo.

Mojstra pleskarja c. kr. državne in c. kr. priv. južne železnice priporočata se preč. duhovščini in sl. občinstvu v vsa v nujino stroko vtevajoča se dela v mestu in na deželi. Delo izvršujeta povsem vzgledno po najnižji ceni. Prekupcem priporočata oljnat barve v ploščevinastih posuhalih. Največja zaloga karbolineja, maščobe za konjska kopita in usnje.

Anton Belec-a

delalnice kleparskih, ključarskih in kovin-
Specijalist tiskarskih del Specijalist
v št. Vidu nad Ljubljano

za krite zvnikov in raznih streh; za izdelovanje železnih vzdanih štedilnih ognjišč. Cerkevne svetilnice so na izbero v različnih velikostih in oblikah.

Friderik Pauer

pek

v Ljubljani, Sv. Petra cesta št. 50

priporoča slavnem. občinstvu vsakovrsten, trikrat na dan svež

kruh in razno pecivo.

V Ljubljani le na Starem trgu 21 v Rudeževi hiši pri

Jakobu Zalazniku

dobiva se vedno svež in ukusen

kruh, fino namizno in sladščiarsko pecivo

iz različne moke po nizki ceni. — Dobijo se vsak dan raznovrstni štruklji, domača potvica tudi v kosih in kruh na vago. — Priporoča se za naročila ob priložnostih, svatovščinah, imendnih in raznih slovesnostih.

FR. TOMEU

pozlatar v Ljubljani, Streliske ulice št. 14

se priporoča preč. duhovščini in sl. občinstvu v izvršitev vseh pozlataških del in prenavljanja altarjev, tabernakeljev, križevih potov, podob svetnikov itd. zagotavljajoč zanesljivo delo in nizko ceno.

HENRIK ZADNIKAR

izdelovatelj cerkvene posode v Ljubljani

Sv. Petra cesta št. 17.

priporoča preč. duhovščini vzgledno svoje zalogo cerkvene posode, svečnikov, lestencev, svetilnic, kadilnic itd. v raznem slogu izvršitven. Vsprejema tudi naročila na nove predmete ter prenavlja stare, obrabljene. Delo poštno iz zanesljive kovine po nizki ceni.

FRANC VELKAVERH

sedlar in jermenar v Ljubljani

Sv. Petra cesta št. 34

priporoča sl. občinstvu, prečast. duhovščini in osobito kmetijskim gospodarjem svoje vzgledno izvršene sedlarske in jermenarske proizvode in sicer: vsakovrstna sedla, konjsko opravo, biče itd. itd. Vsprejema tudi vsa naročila in poprave ter je izvrši po prav nizki ceni.

Franjo Toman

podobar in pozlatar, Križevniški trg 4, Ljubljana

se priporoča preč. duhovščini za izdelovanje cerkvenih in sobnih del po nizki ceni in priznana natančni izvršitvi. V zalogi ima sv. razpela, okvire (Goldleiten), slike, cefe, kroglice za vrvi itd.

Karol Hinterlechner

čevljarški mojster v Ljubljani

Francovo nabrežje št. 23

priporoča preč. duhovščini in sl. občinstvu svojo mnogo let na istem mestu poslujočo čevljarško obrtnijo zagotavljajoč pošteno, trajno delo in delu primerno ceno.

Drag. Matkovič

brivec in vlijasuljar

v Ljubljani, Stolni trg št. 11

se priporoča v najnatančnejše izvrševanje vseh v brivsko in vlijasuljarsko obrt spadajočih del. Postrežba je uljudna in vsestranski pozorna.

Lorene Blaznik

v Ljubljani, Stari trg št. 12

priporoča sl. občinstvu in prečastiti duhovščini svojo izborna

zaloga galanterijskega blaga

po najnižji ceni od 6 kr. in višje.

Zaloga in prodaja smodke in raznega tobaka.

JERNEJ ČERMELJ

trgovina z južnim sadjem in zelenjavo v Ljubljani, Semenlišče (za vodo)

priporoča preč. duhovščini in sl. občinstvu svojo bogato zalogo vsega v gospodinjstvo spadajočega blaga po najnižji ceni.

Lekarna Piccoli

→ „pri angelu“ ←

v Ljubljani, Dunajska cesta

Zaloga

najboljših medikamentov.

Dežnike

in

solnčnike

v

največji izbiri

priporoča

L. MIKUSCH, Ljubljana, Mestni trg 15.

Alojzij Erjavec pr. Zor

čevljar — Ljubljana, Čeljarske ulice 3

se priporoča prečastiti duhovščini in sl. občinstvu v naročevanje

raznovrstnega obutala

katero izvršuje od najpreprostejšega do najfinejšega, iz zanesljivega blaga prav trpežno in cenó.

Franjo Bončar

pleskarski mojster, v Ljubljani, Rimska cesta 9

se priporoča preč. duhovščini in sl. občinstvu v mestu in na deželi v vsa v pleskarsko obrt spadajoča dela, osobito pri novih stavbah, katera izvršuje zanesljivo in cenó. Prenavlja tudi obrabljene predmete.

IVAN ŠTRUKELJ

slikar v Ljubljani

na Dunajski cesti št. 7

se priporoča preč. duhovščini in slavnemu občinstvu v vsa slikarska dela.

Bodisi dekorativna, cerkevna ali fina sobna slikarska naročila izvršuje najnatančneje. Na razpolago so krasni kolorirani vzorci od najpreprostejšega do najfinejšega. Osobito razna cerkevna dela izvršil je vže večkrat v popolno zadovoljnost naročnikov. Cene dokaj nizke.

Mej dobrimi stvarmi najboljša

Je kemično čisti zdravilstveni

kranjski liker

iz planinskih zelišč

Priloge le v steklenicah, ki imajo

J. Klauerja v Ljubljani, pri voglu pr. Skofijo

Ta specialiteta prve vrste

gledé dobrote in vplivanja na prebavne organe se dobiva pri izdelovalcu in v vseh boljših specerijah in v kavarnah.

Aleksander Götzl

podobar in pozlatar v Ljubljani

Glediške ulice št. 8

opozarja preč. duhovščino in sl. občinstvo na svojo izborna urejeno podobarsko in pozlataško delavnico v kateri izvršuje vsa dela natančno in cenó. Obrisi na razpolago.

Stol

iz trdega lesa, poliran v orehovi
barvi,
velja samo
1 goldinar.

Fr. Breskvar pr. Šverljuga

knjigovez v Ljubljani

Stolni trg 6 (poleg Katoliške Bukvarne)

se priporoča prečast. duhovščini in sl. občinstvu v vezavo vsakovrstnih knjig. Vsprejme tudi knjigovozna galanterijska dela; vse po najnižji ceni.

IGNAC ČAMERNIK, kamnosek

v Ljubljani, Poljske ulice 49

priporoča preč. duhovščini zalogo raznovrstnih nagrobnih spomenikov, prevzema in izvršuje vsa cerkevna umetna in stavbena kamnoseška dela po najnižji ceni.

Alojzij Vodnik

kamenarski mojster
Ljubljana, Kolodvorske ulice šte. 32, 34

priporoča: Največjo zalogo različnih grobnih spomenikov iz mramora, granita, sljenita; križev s cveticami iz snežnobelega mramora itd. Plošč za pohištvo iz vsakobarnih mramorjev. Strojarske plošče od gld. 20.— naprej.

Delavnica za splešne izdelke za cerkve, stavbe in pohištva. — Obris in računi brezplačno na razpolago.

Edina zaloga: Porfir kot priznana najtrši material za hodnike, veže, dvorišča in kleti; mramormosaik za tlak po cerkvah, vežah itd., in lepe šmirgelcement-plošče od gld. 2.— □ m naprej. 178 34—34

Ustanovljeno leta 1870.

Izdelava perila
za gospode, gospé in otroke
na debelo in drobno.

Cena in blago brez konkurence.

Oskrbi cele oprave za neveste.

Oskrbi oprave za novorojenčke.

Srajce za gospode,
beli chiffon, gladke na prsih,
brez ovratnika, brez manšet,
27 vrst
jedna od gld. 1.10 do 2.70
šest " " 6.25 " 15.—
Srajce za dečke,
v 4 velikostih, sicer kakor gornje
jedna od gld. 1.— do 1.40
šest " " 5.75 " 7.75
Svitice za gospode,
6 vrst
jedne 80 kr. do gld. 1.40
šest gld. 4.50 do gld. 7.50
Dvanajst ovratnikov
od gld. 1.80 do 2.20.
Dvanajst manšet
od gld. 3.30 do 4.60.
12 predlog
(Vorhemden)
od gld. 3.25 do 5.—

Za kraj brez graje in za točno postrežbo
jamči trdka

J. C. Hamann
v Ljubljani,

ki s perilom oskrbuje mnogo o. in kr.
častnikov in o. in kr. mornarico.

☛ Cenike nemške, slovenske, laške pošilja
na zahtevo brezplačno. 206 32

Želodčne kapljice.

Te kapljice so zelo pro-
spešne (provzročujejo slast
do jela, razstvarjajo sliz, so
pomirjive in olajšujejo,
ustavljajo krč in krepčajo
želodec); rabijo pri nape-
njanji in zapečenosti
preobloženem želodcu iz
jedili in pljačami itd.

Steklenica z rabilnim
navodlom velja 20 kr.,
tucat 2 gld., 3 tuote
samo 4 gld. 80 kr.

Priporoča jih

Lekarna Trnkoczy

449 60 zraven rotovža v Ljubljani.

Pošiljajo se vsak dan po pošti proti povzetju.

Kwizdov
fluid proti protinu
Mnogoletno preizkušeno, bolečine
olajšuje domače sredstvo. Okrepijoč
za vrtanje pred in po dolgotrajnem tekanju.
Cena steklenic 1 gld. a. v. 1/3 stekl. 60 kr. a. v. 3 G.
332 (20 10) Glavna zaloga: 3
OKROŽNA LEKARNA V KORNENBURGU.
Dobiva se v vseh lekarnah.
Paziti je na varstveno znamko in zabava
naj se izrecno

Razprodaja vsled potresa!

Ker moram vsled katastrofe izprazniti svoja skladišča v **Frančiškanskih ulicah št. 12** in na **Sv. Jakoba trgu št. 9** in ne morem vkljub marljivemu povpraševanju najti primernega prostora in ker sem moral spraviti blago iz jednega uže izpraznjenega skladišča v tako slabo kolarnico, da bi se v njej blago pri jesenskem vremenu gotovo poškodovalo, zato sem prisiljen, prodati nekaj svojega blaga

☛ pod kupno ceno ☛

in vabim p. n. občinstvo, da me počasti z obilnim obiskom, z zagotovilom, da se ne bo nihče kesal, ki bo vporabil to za nakup ugodno priliko, ker ne bode nikdar več tako cenó kupil. — Z odličnim spoštovanjem

M. Pakič,

trgovec z lesno robo, košarami, siti in rešeti,

žimo in morsko travo

v Ljubljani, šolski drevored. 415 12—10

P. n. Prav posebno si usojam opozarjati na

garantirano pristno žimo,

katero so predli moji delavei in jo nakupujem kot surovino v Bosni, na Oggerskem, Stajerskem in Kranjskem in jo potem dam presti, tedaj gotovo lahko najceneje oddajam; ravno tako tudi na

Crin d' Afrique (morsko travo),

za katero sem prevzel od **Exportation Usine à vapeur de Crin végétal d' Afrique v Algiru** samorazprodajo za Ljubljano in Kranjsko vsled pisma z dné 15. sept. 1894.

Ravno tako priporočam svojo veliko zalogo finih košar za trg in potovanje, žilnih tkanin, omrežij in pletenin za vrtno ograje, preprog iz lesa, torbice za šolo in za dom, podnožnice iz slame in kokosa itd.

P. n. vnanjim naročnikom se pri meni kupljeni predmeti brez daljnih stroškov dostavljajo na kolodvor k dotičnemu vlaku.

Fr. Čuden

urar v Ljubljani, na Mestnem trgu nasproti rotovžu

priporoča največjo in najizbornejšo svojo zalogo najraznovrstnejših

švicarskih zlatih in srebrnih žepnih ur,
stenskih in ur s stojalom, budilnikov,
zlatnino in srebrnino ud. ud.

☛ po zdatno znižani ceni. ☛

A. Vidiš krasno uro, katera točno
in zanesljivo kaže?
B. Ah, res presenetljivo! Kje si
jo neki kupil in koliko velja?
A. Pri znanem urarju Čudnu v
Ljubljani za res čudovito ceno.
B. Takoj idiva, omislil si tudi jaz
podobno uro.

Radi velike nesreče, katero je provzročil grozni
potres, ni skoro nobene kupčije, torej je prav ugodna
prilika za prav ceno nakupovanje.

V ceniku zaznamovane cene znižal
sem za 10%.

V prav obilno nakupovanje se priporočam naj-
uljudneje.

☛ Ceniki se zastonj razpošiljajo. ☛

☛ Edina zaloga bleiklov in raznih pri-
strojev za vozarenje slovite trdke Iv. Puch
v Gradcu. 285 32

Dunajska borza.

Dné 31. oktobra.

Skupni državni dolg v notah	100 gld. 15 kr.
Skupni državni dolg v srebru	100 " 40 "
Avstrijska zlata renta 4%	120 " 85 "
Avstrijska krona renta 4%, 200 kron	100 " 95 "
Ogerska zlata renta 4%	120 " 50 "
Ogerska krona renta 4%, 200 kron	98 " 40 "
Avstro-ogerske bančne delnice, 600 gld.	1030 " — "
Kreditne delnice, 160 gld.	389 " — "
London vista	120 " 55 "
Nemški drž. bankovci za 100 m. nem. drž. velj.	58 " 85 "
20 mark	11 " 77 "
20 frankov (napoleonador)	9 " 56 "
Italijanski bankovci	45 " 12 1/2 "
C. kr. cekini	5 " 69 "

Dné 31. oktobra.

4% državne srečke l. 1854, 250 gld.	148 gld. — kr.
5% državne srečke l. 1860, 100 gld.	159 " — "
Državne srečke l. 1864, 100 gld.	197 " 50 "
4% zadolžnice Rudolfove želez. po 200 kron	99 " 15 "
Tisine srečke 4%, 100 gld.	142 " 25 "
Dunavske vravnave srečke 5%	130 " 50 "
Dunavsko vravnavo posojilo l. 1878	107 " 65 "
Posojilo goriškega mesta	112 " — "
4% kranjsko deželno posojilo	99 " 25 "
Zastavna pisma av. osr. zem.-kred. banke 4%	99 " 10 "
Priporitetne obveznice državne železnice	217 " — "
" " južne železnice 3%	166 " — "
" " južne železnice 5%	131 " 40 "
" " dolenskih železnice 4%	99 " 50 "

Kreditne srečke, 100 gld.	201 gld. 50 kr.
4% srečke dunav. parobr. družbe, 100 gld.	140 " — "
Avstrijskega rudečega križa srečke, 10 gld.	17 " 50 "
Rudolfove srečke, 10 gld.	23 " — "
Salmove srečke, 40 gld.	69 " 50 "
St. Genois srečke, 40 gld.	71 " — "
Waldsteinove srečke, 20 gld.	53 " — "
Ljubljanske srečke	23 " — "
Akcije anglo-avstrijske banke, 200 gld.	171 " — "
Akcije Ferdinandove sev. železn., 1000 gl. st. v.	3400 " — "
Akcije tržaškega Lloydja, 500 gld.	517 " — "
Akcije južne železnice, 200 gld. sr.	108 " — "
Dunajskih lokal. železnice delniška družba	— " — "
Montanska družba avstr. plan.	94 " 50 "
Trboveljska premogarska družba, 70 gld.	176 " — "
Papirnih rubljev 100	129 " 32 "

☛ Nakup in prodaja ☛

vsakovrstnih državnih papirjev, srečk, denarjev itd.
Zavarovanje za zgube pri žrebanjih, pri izžrebanju
najmanjšega dobitka.
Kulantna izvršitev naročil na borzi.

Menjarnična delniška družba

„M E R C U R“
Wollzeile št. 10 Dunaj, Mariahilferstrasse 74 B.

☛ Pojasnila ☛ v vseh gospodarskih in finančnih stvareh,
potem o kursnih vrednostih vseh špekulacijskih vrednostnih
papirjev in vestni sveti za dosego kolikor je mogoče visocega
obrestovanja pri popolni varnosti

☛ naloženih glavnice. ☛